

HUMAN
RIGHTS
WATCH

እኩይ ነገር አይተሰማል፤
ሰራሕ ብአሰገዳድን ጉጅለአዊ ሓላፍነትን አብ ትካል ዕደና ኤርትራ

Copyright © 2013 Human Rights Watch
All rights reserved.
Printed in the United States of America

Human Rights Watch is dedicated to protecting the human rights of people around the world. We stand with victims and activists to prevent discrimination, to uphold political freedom, to protect people from inhumane conduct in wartime, and to bring offenders to justice. We investigate and expose human rights violations and hold abusers accountable. We challenge governments and those who hold power to end abusive practices and respect international human rights law. We enlist the public and the international community to support the cause of human rights for all.

Human Rights Watch is an international organization with staff in more than 40 countries, and offices in Amsterdam, Beirut, Berlin, Brussels, Chicago, Geneva, Goma, Johannesburg, London, Los Angeles, Moscow, Nairobi, New York, Paris, San Francisco, Tokyo, Toronto, Tunis, Washington DC, and Zurich.

For more information, please visit our website: <http://www.hrw.org>

እኩይ ነገር አይትሰማዎ፤ ስራሕ ብአስገዳድን ጉጅለአዊ ሓላፍነትን አብ ትካል ዕደና ኤርትራ

ጽሑፍ ትሕዝቶ..... 1

ምሕጽንታታት..... 4

 ንዓለምለኸውያን አብ ኤርትራ ዝሰርሓ ዘለዎ ኩባንያታት.....4

 ንኩባንያ ሪሶርስስ (Nevsun Resources)4

 ንመንግስታት ካናዳ፣ አውስትራልያ፣ ቻይናን ካልኦት መንግስታት ናይ አብ ኤርትራ ዝነጥፉ ዘለዎ ናይ ዕደና ኩባንያታት4

 ንመንግስቲ ኤርትራ.....5

ጽሑፍ ትሕዝቶ

ኤርትራ እተሰደምም ሃገር እያ። መንግስታ ንዝኹነ ናይ ውሽጢ ፖለቲካዊ ተቃውሞ ምጭፍላቕ ከይኣኸሎ፡ ወጻኢ ፖሊሲታቱ እውን ኣዝዩ ጐነጻዊ (ዓንጻሪ) ኩይኑ ጸኒሑ ኣሎ። እዚ ድማ ኣዝዮም ውሕዳት ኣዕሩኽ ጥራይ ከምዝውንን ገይርዎ ይርከብ። ካብ 2009 ጀሚራ እዛ ሃገር እዚኣ ንእስላማውያን ሓይልታት ሶማል ስለዝደገፈት ብውድብ ሕቡራት ሃገራት እገዳ ተገይሩላ ጸኒሑ ኣሎ።

ብሰሪ ናይቲ መንግስቲ ፖለቲካውን ዲፕሎማሲያውን ተነጻሎ፤ ቁጠባ ናይዛ ሃገር እዚኣ ኣዝዩ ተሃስዮ እዩ ጸኒሑ ዘሎ። ካብዚ ዝሓለፈ ውሑድ ዓመታ ትጀሚሩ ግን እቲ መንግስቲ ኣቓልቦ በቲ ድንግል ዝኹነ ማዕድናዊ ሃብቲ እዛ ሃገር ዝተወናወኑ ዓለምለኻውያን ኣውፊርቲ ስሒቡ ይርከብ። እዚ ፈተነ እዚ ድማ ገለ ዓወታት ኣመዝገቡ ይርከቡ። እቲ ናይታ ሃገር ፈላሚ እዋናዊ ዝኹነ ዕደና ድማ ብሸርካ እቲ መንግስትን ሓንቲ ነብሱን ሪሶርስስ (Nevsun Resources) እትበሃል ካናዳዊት ኩባንያን ዝቐመ ኩይኑ ኣብ 2011 ንኣማኢት ሚልዮናት ዶላር ዝግመት ፍርያት ከምዝገበረ ኣውጁ። ሓያለ ኩባንያታት ካብ ካናዳ፣ ኣውስትራልያን፣ ቻይናን ካልእን ሓደስቲ ፕሮጀክታት ኣብ ምምዕባል ይርከባ ኣለዎ። ናይ ሃንደሳ ኩባንያታት እውን ሃንደሳታተን ኣብ ምሉእ ሃገር የካይዳ ኣለዎ።

ተመኸሮ ናይ ነብሱን ከምዝእምቶ እዘን ናይ ዕደና ኩባንያታት ምምዕባል ፕሮጀክታት ኣብ ኤርትራ ከካይዳ እንተኹይነን ናብ ምግሃስ ሰብኣዊ መሰላት ገጸን ይስጉማ ኣለዎ ማለት እዩ። ብፍላይ ከኣ ኣብቲ ናይ መንግስቲ ኤርትራ ገፋዒ ዝኹነ ናይ ግዜ ገደብ ዘይብሉ ብሸም ሃገራዊ ኣገልግሎት ዝካየድ ናይ ኣስገዳድ ስራሕ ፕሮግራም ተሳተፍቲ ንምዃን ኣብ ሓደጋ ኣለዎ ማለት እዩ። ብመንገዱ እዚ ፕሮግራም እዚ መንግስቲ ኤርትራ ሰፊሕ ዝኹነ ቁጽሪ ኤርትራውያን ሓዙ ከም ዓስከር ተቐጻጺሩዎም ይርከብ። ወላኳ ንገጸ ኣዋርሕ ዝኸይድ ፕሮግራም ተባሂሉ ኣብቲ ፈለማ ተመዲቡ እንተነበረ፣ ድሒሩ ግን እዚ ናይ ሃገራዊ ኣገልግሎት ፕሮግራም እዚ ንኹሉ ኣካላዊ ብቐዓት ዘለዎም ደቂ ተባዕትዮን ደቀንስትዮን ንዘይተወሰነ ግዜ ንኸገልግሉ ይግድድ። መብዛሕትኦ ግዜ እዚ ኣገልግሎት እዚ ንዓመታት ዝቐጽል ኩይኑ፣ መኣስ ከምዝውዳእ እውን ንተሳተፍቲ ፍሉጥ ኣይኩንን ጥራይ ዘይኩን፣ ኣባላት እዚ ኣገልግሎት እዚ ኣብ ኣዝዩ ሕማቕን ግፍዒ ዝመልኦ ኩነታት ንኸነብሩ የገድድ። እቶም ካብዚ ክሃድሙ ዝፍትኑ፣ ኣብ ናይ መግረፍትን ማእሰርትን፣ ወላውን ኣብ ልዕሊ ስድራቤቶም ንዝወርድ ናይ ሕን ምፍዳይ ጭቆናን ሓደጋ ይወድቁ።

ገለ ካብዞም ዓስከር ኣብ ብመንግስቲ ዝውነና ንኹሉ ንህንጻ ዝምልከት ነገራት ኣብ ዋንነት ዘእተዎ ናይ ህንጻ ትካላት ይምደቡ። ኣብቲ ሃገር ዝነጥፉ ዓለምለኻውያን ናይ ዕደና ኩባንያታት ነዘን ሃገራውያን ኩባንያታት ንኸቐጽርኡን ድማ ካብቲ መንግስቲ ሓያል ጸቕጢ ይወርደን። እዚ መንግስቲ ከም ዝበለን እንተገይረን ግና ኣብ ሓደጋ ናይ ምጥቃም፣ ብኣዝዩ ሕማቕ ናይ ኣተሓሕዛ ኩነት ዝነብሩ ግዳዳት ሰራሕተኛታት ብቐጥታ ተሳተፍቲ ይኹና።

ነብሱን ብ2008 ኣብ ብሻ ናይ ዕደና ህንጻ ኣብ ዝገበረትሉ እዋን ዝኹነ ናይ ሰብኣዊ መሰላት ጉዳያት ኣብ ግምት ኣየእተወትን። ስለዚ ናታ ንምሕላው ሰብኣዊ መሰላት ንምርግጋጽ ዘኸእል መስርሕ ኣዝዩ ድሩት እዩ ነይሩ። ብድፍኢት እቲ መንግስቲ ድማ ንሰገን ናይ ህንጻ ኩባንያ ከም ሃገራዊት ኮንትራክተር ኣብ ስራሕ ኣሳቲፋታ። ሰገን በቲ ስልጣን ዓቲሩ ዝርከብ ህግደፍ እያ እትውነን። ብቐጻሊ ናይ ብመንግስቲ ዝተመደቡላ ዕስኩራት ሰራሕተኛታት ጉልበት ከም እትምዝምዝ ድማ ጭብጥታት ኣሎ።

ትካል ተዓዛቢ ሰብኣዊ መሰላት ኣብ ዝተፈለለዩ ጽፍሕታት ናይ ነብሱን ፕሮጀክት ኣብ ብሻ ዝተሳተፉ ኤርትራውያን ኣዘራሪባ ነይሩ። ካብኦም ክልተ ሰባት ዓስከሮም ምንባሮምን ብሰገን ተገዲዶም ኣብ ፈለማ ምምዕባል እቲ ናይ ናይ ዕደና ማእከል እቲ ኣብ ህንጻዊ ስራሓት ከምዝተሳተፉ ይሕብሩ። ካልእ ንጹራት ጭብጥታት ከምዘርእይዎ ድማ፣ ኣብቲ እዋን እቲ ኣብ ብሻ ዝሰርሑ ዝነበሩ ሰራሕተኛታት ሰገን ኣብ ኣዝዩ ሕማቕ ኩነታት ይነብሩ ምንባሮምን፣ ካብ

ዋሕዲ መግብን ዘይብቐዕ ናይ መንበሪ ኣባይቲ ኩነታት ይሳቐዩ ከምዝነበሩ ይሕብር። እቶም ንሕና ቃለ-መሕትት ዝገበርናሎም ሰራሕተኛታት ከምዝሕብርዎ፡ ኣባላት ሃገራዊ ኣገልግሎትን ካልኣት ሰራሕተኛታትን ኣብ ኣዝዩ ናይ ፍርሒ ኩነታት ይነበሩ ምንባሮምን፡ ብዛዕባ ናቶም ኩነታት ዝኹን መረረ ንክየሰምዑን መጠንቀቓታታት ከም ዝተዋህቡን ይገልጹ። ሓዲ ካብቶም ዓሳከር ነበር ንትካል ተዓዛቢ ሰብኣዊ መሰላት ከምዝገለጹ፡ ኣብ ናይ መቐርቡ ዝኹን መዋቲ ሰብ ቀብሪ ንምስታፍ ብፍቓዱ ካብቲ ናይ ስራሕ ቦታ ናብቲ ቀብሪ ዝተኸየደሉ ቦታ ስለዝኸደ፡ ተታሒዞ ከምዝተኣሰረ ይገልጽ።

ትካል ተዓዛቢ ሰብኣዊ መሰላት ምስ ነብሱን ሰፊሕ ዝርርብ ብምክያድ፡ እታ ኩባንያ ንዝቐርቡላ ክስታት ብኸመይ ከም እትምልስ ንምርዳእ ክኢሉ። ንሕቶታትና ብመንገዲ ነብሱን ዝተዋህቦ መልሲን እቲ ኣብ መሬት ዘሎ ሓቕታትን ግና ኣዝዩ ዘሰክፍ እዩ። እዛ ኩባንያ እዚኣ ዓሰከር ኣብ ብሻ ብግዴታ ይሰርሖ ምንባሮምን ዘይምንባሮምን ብርግጽ ትፈልጥ ኣይትመስልን። ነዚ ንምጽናዕ ዝገበረቶ ፈተነ እውን ብመንገዲ ሰገን ተሰናኺሉ እዩ። ስለዚ ነብሱን ንኮንትራክተራ ንክትተሓባበር ክተገድዳ ምንም ዓቕሚ ከምዘይብለ እዚ ካልእ መረጋገጺ እዩ። ነብሱን ንሰራሕተኛታት ሰገን ቃለ-መሕትት ብምግባር እታ መሻርኽታ (ሰገን) ኣብ ዝኹን ናይ ግፍፍዊ ናይ ስራሕ ኩነታት ተሳታፊት ከምዘይኮነት ክተረጋግጽ ኣብ ዝፈተነትሉ እዋን እውን እንተኹን ሰገን ፍቓድ ከለኣታ እያ። ነብሱን ኩነታት ኣብ ጥቓ ናይቲ ናይ ዕደና ቦታ ኣብ መዓስከር ንዝነበሩ ሰራሕተኛታት ሰገን ንምፍላጥን ንምምርማርን ኣብ ዝፈተነትሉ እዋን እውን ሰገን ንነብሱን ናብቲ መዓስከር ምእታው ከለኣታ እያ። ኣብ 2012 ቢሻ ፕሮጀክት ምስ ሰገን ከይተሻረኸት ሓደሲቲ ናይ ዕደና ማእከላት ክተሰፋሕፍሕ ኣብ ዝፈተነትሉ እዋን እውን መንግስቲ ኤርትራ ክተቋርጽ ኣዚዝዋ። ስለዚ ከኣ ሰገን ተመሊሳ ኣብ ዝነበራ ቦታ ኣተወት።

እቲ ዝገርም ነገር ግን፡ ነብሱን ብዛዕባ ዝኸሰሳ ምግሃስ መሰላት ብዝምልከት ነዛ ብመንግስቲ ደገፍ ዘለዋን ብፖለቲካ ምስኡ ዝተኣሳሰረትን ኮንትራክተር ደፊራ ክትገጥማ ዓቕሚ ዘይብላ ምዃና እዩ። ብኣንጻሩ፡ ናታ ግብረ መልሲ ንምንጻግ ናይ ሰገን ሱቕ ኢልካ ምቕባል ጥራሕ ኮይኑ ተሪፉ። ይኹን እምበር ነብሱን ኣብቲ ንሳ እትሰርሓሉ ቦታ ጸገም ናይ ሰብኣዊ መሰላት እንዳሃለወ፡ እቲ ሓላፍነት ንሳ ከፊላ ንእተሰርሓ ኮንትራክተር ጥራይ ክትህባ ዘይከኣል እዩ። ዝኹን ብሰገን ዝፍጸም ምግሃስ ሰብኣዊ መሰላት ንነብሱን እውን ከምዝምልከት ምፍላጥ የድሊ። ነብሱን ንምጽራይን ንምዕታትን እዞም ሽግራት እዚኣቶም ሓላፍነት ትስከም እያ።

እቶም ኣብዚ እንረኽቦም ትምህርታት ንጹራት እዮም። ናይ ዕደና ትካላት ወይ ስራሓትን ብግፍዕታት ዝተሰነዩ ከምዘይኮነ ኣነጻረን ከረጋግጻ ኣለወን ወይ ድማ ብመሰረቱ ኣብታ ሃገር ወፍሪ ካብ ምክያድ ክቕጠባ ኣለወን። ዕዉት ዝኹን ውሕስነት ሰብኣዊ መሰላት ከረጋግጻ እንተኹይነን መደባት ምምዕባል ፕሮጀክትታትን ምስተሰላሰለ፡ ኣብ በረራ ኮይነን ከረጋግጽኦ ዘይከኣል እዩ። ኣብ ኤርትራ ዘካይድኦ ስራሓት ምስ ናይ ስራሕ ኣስገዳድ ዝተኣሳሰረ ምስ ዝኸውን ግን ምስናይ መንግስታትን ተሻረኽተንን ተሰከምቲ ሓላፍነት እየን።

ነብሱን ኣብ ኤርትራ ዘለዋ ስራሓት ብዝምልከት ብህጹጽ ድኽመታታ ክተጋልጹን፡ በዚ ዘላቶ ህልዊ ኩነታት ምስራሕ ክትነጽግን ኣለዎ። እዛ ኩባንያ ኣብ ጉዳይ ምስ ብሻ ዝተኣሳሰሩ ናይ ምግሃስ ሰብኣዊ መሰላት ኣብ ምምርማር ምሉእ ምትሕብባር ናይ መሻርኽታ ክትጠልብ ኣለዎ። እዚ ተመኸሮ ናይ ነብሱን ከኣ ንክልኣት ናይ ዕደናን ሃንደሳን ኩባንያታት ከም መዘካኸሪ ክኸውን ኣለዎ። እዚ ኣብዚ ቀሪቡ ዘሎን ካልእን ጭብትታትን ምናልባት ኣብ ኤርትራ ኣብ ናይ ዕደና ትካል ከውፍራ ንዘደልፍ ኩባንያታት ኣብ ናይ ምግሃስ ሰብኣዊ መሰላት ሓዲጋ ከምዘለዎ ከዝኸኸረን ይግባእ።

እቲ ዘሕዝን ግና እተን ኣብ ምምዕባል ፕሮጀክትታት ዝርከባ ካልኣት ናይ ዕደና ትካላት እዚ ሓዲጋ እዚ ብግቡእን ብጥንቁቕን መንገዲ ኣብ ግምት የእትዎ ከምዘለዎ ዘርኢ ነገር የለን። እዞን ናይ ኣውስትራልያ ሳውዝ ቦውልደርስ ዕደና (South Boulder Mines)፣ ናይ ካናዳ ሳንሪጅ ጎልድ (Sunridge Gold) ከምኡውን ናይ ቻይና ሴፍኮ ግሩፕ (SFEKO Group) ብህጹጽ ናይ ዕደና ማእከላት የማዕብላ ኣለዎ። ካልኣት ኩባንያታት ድማ ኣብ ዳህሳስ ይርከባ። ኣብ ምስ ትካል ተዓዛቢ ሰብኣዊ መሰላትን ሓላፊ ናይ ሳውዝ ቦውልደር ማይንስን (South Boulder Mines)

ዝተገብረ ርክብ እቲ ሓላፊ ኩባንያኡ ናይ ምግሃስ ሰብአዊ መሰላት ሓደጋ ተሳታፊት ክትከውን ከምእትኸእል ከምዘይፈልጥን፡ ወላ ኣብ ናይ ኣስገዳድ ናይ ጉልበት ስራሕ ሓደጋ ብዝምልከት ክሳብ ሕጂ ምንም መጽናዕቲ ከምዘየካየደት ተአማኑ። ሳንሪጅ ጎልድ (Sunridge Gold) እቲ ብተደጋጋሚ ብተሌፎንን ጽሑፍን ዝቀረበላ ሕቶ መልሲ ኣይሃበትሉን። ስፌኮ ኣብዚ ቀረባ እዋን እያ ኣብ ትካል ዕደና ኤርትራ ተሳታፊት ክትከውን ክኢላ ዘላ። እዚ ድማ ናይ ዛሬ ናይ ወርቁ ፕሮጀክት ካብ ኣውስትራልያዊት ኩባንያ ሻሊስ ጎልድ (Chalice Gold) ኣብ 2012 ምስ ገዝአት ኣትሒዞ እያ።

ኣብ መደምደምታ፡ እዚ ጸብጻብ እዚ ንምንታይ ምንግስታት ከም በዓል ካናዳ፣ ኣውስትራልያን ቻይናን ንሰብአዊ መሰላት ዝምልከቱ ጉዳያት ኩባንያታተን ኣብ ደገ ንዝገብርኦ ወፍርታት ዕቱብ ቆላሕታ ንምሃብ ቅጥዕታት ከውጽኦ ከምዘይከላላ ሓያል ኣብነት የረጋግጽ።

ምሕጽንታታት

ንዓለምለኸውያን ኣብ ኤርትራ ዝሰርሓ ዘለዎ ኩባንያታት

- ቅድሚ ምምዕባል ፕሮጀክትታት ኣብ ኤርትራ፡ እኹል ዝኹን ንሰብኣዊ መሰላት ዝምልከት ንቕሓት ብፍላይ ኣብቲ ዝተጠናነገ ጉዳይ ናይ ኣስገዳድ ስራሕ ንኸተወግዳ ጸዕርታት ግበራ።
- ሓይሊ ጉልበት ግዳድ ዕስክርና ተጠቂመን ዝሰርሓ ሃገራውያን ኮንትራክተራት ኣይትቐጽሩ።
- ክሳብ ንሃገራውያን መሻርኽቲን ሰራሕተኛታተን ቀጥታዊን ነጻን ዝኾነ መራኸቢ ባይታ እትረኽቡሉ ዓውዲ ዘይመስረትኩን፡ ኣብ ኤርትራ ፕሮጀክትታት ኣይተማዕብሉ።
- ንኹሎም ኣብቲ ፕሮጀክትታት ዝሰርሑ ሰራሕተኛታት ዝምልከት ኩይኑ፡ ዝኹን ሰራሕተኛ ባይታ ኣብ ዝወርዶ እዋን ብነጻ ክኸሰስ ዘኽእሎ ባይታ ክትፈጥሩ ኣሎኩን።
- ክሳብ ምስ መንግስቲ ኤርትራ ንዝኾነት ዝቐጽርኩንኣ ሃገራዊት ኮንትራክተር ኣብ ምግሃስ ሰብኣዊ መሰላት ምስ ተሳታፊት ምስ እትኸውን ወይ እውን ናይ ኣስገዳድ ጉልበት ሰብ ተጠቓሚት ምስ እትኸውን ንኸተባርርኣ መሰልኩን ሕሉው ምዃኑ ኣብ ስምምዕ እትበጽሓ፡ ዝኹን ፕሮጀክት ኣብ ኤርትራ ኣይተማዕብሉ ወይ ስራሕኩን ኣይትቐጽሉ።

ንኩሎን ሪሶርስስ (Nevsun Resources)

- ኩሉ ኣብ ላዕሊ ዝተተቐሰ ምሕጽንታታት ኣማልኢ።
- ኩሉ ኣብ ብሻ ምስ ኩባንያ ሰገን ናይ ህንጻ ኩባንያ ናይ ቢሻ ሸርካ ናይ ዕደና ኩባንያ (Bisha Mining Shareholding Company (BMSC)) ዘለኪ ስምምዕ ኣቋርጽዮ።
- ንብመንገዲ ብሃገራዊ ኣገልግሎት ተዓሰኪሮም ኣብ ግዳድ ናይ ጉልበት ስራሕ ዝጽመዱ ሰራሕተኛታት ዝምልከት ምግሃስ ንምውጋድ እኹል ዝኹን ቅጥዒ ክትድህስሲ (ከተማዕብሊ) ይግባእ።
- ንብድሕሪ ሕጂ ኣብ ኤርትራ ዝካየዱ ናይ ዕደና ፕሮጀክትታት ንድሕነት ሰብኣዊ መሰላት ዘማልኡ ኮይኖም፡ ንዝኹን ነዚ ዝግህስን ግዳድ ሰብኣዊ ጉልበት ከምዝጥቀምን ወይ ሰብኣዊ መሰላት ከም ዝግህስ ዝተፈልጠን ሃገራዊ ኮንትራክተር ከም ሰገን ናይ ህንጻ ኩባንያ ዝኣመሰለ ዘየሳትፍ ክኸውን ይግባእ።

ንመንግስታት ካናዳ፣ ኣውስትራልያ፣ ቻይናን ካልኣት መንግስታት ናይ ኣብ ኤርትራ ዝነጥፉ ዘለዎ ናይ ዕደና ኩባንያታት

- ንሃገራውያን ኩባንያታት ኣብ ወጻኢ ዘካይድኡ ስራሓትን ንሕቶ ሰብኣዊ መሰላትን ንመንግስትኹን ንምቁጽጻር ዝሕግዝ ከም ምቕም ሓራ ተቐጻጻርቲ ብፍላይ ሃገራውያን ኩባንያታትኩን ኣብ ደገ ናይ ምግሃስ ሰብኣዊ መሰላት ሓደጋ እንተወደቑ፡ ንምጽራይ ዝሕግዝ ሕጋዊ ቅጥዒ ከተተግብራ ይግባእ።
- ንጉዳይ ሰብኣዊ መሰላት ብግቡእ ሕጋውነት ዘረጋግጽን ብፍላይ ኣብ ወጻኢ ኣብ ዝተጠናነገ ሃዋህው ዝሰርሓ ሃገራውያን ኩባንያታት መሰል ሰባት ኣብ ግምት ንኸእትዎን ሓላፍነተን ከይዝንግን ንምዝኸኻር ሕጋዊ መስርሕ ምቕም ይግባእ።
- ምስ መንግስቲ ኤርትራ ርክባት ብምግባር እቲ መንግስቲ ምስ እዘን ኣብ ኤርትራ ዝሰርሓ ኩባንያታት ነዘም ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሱ ምሕጽንታታት ኣብ ግምት ንኸእትዎ ከምዝግደዳ ምዝኸኻር።

ንመንግስቲ ኤርትራ

- ናይ ዕደና ትካላት ነዘን ናይ ሃገራዊ ኣገልግሎት ጉልበት ዝጥቀማ ትካላት ንክቐጽሩ ቅድመ ኩነት ምቕራብ ኣይግባእን። ዝኹነት ትካል ንሃገራዊት ትካል እሞ ክኣ ኣብ ምግሃስ ሰብኣዊ መሰላት ተሳታፊት ዝኹነት ካብ ስራሕ ከተባርሩ ኣብ እትውሰነሉ እዋን መንግስቲ ነዚ ውሳኔ እዚ ኣይትግንቅጽ።
- ዝኹነት ትካል ብናይ ኣስገዳድ ናይ ጉልበት ስራሕ ንእትክሰስ ሃገራዊት ትካል ከተጻሪ ኣብ እትፍትነሉ እዋን ምትእትታው ኣቋርጽ። እንድሕር ደኣ ሓንቲ ናይ ዕደና ትካል ንምግሃስ ሰብኣዊ መሰላት ዝምልከት ስግኣታት ሃልዩዎ፣ እዞ ትካል እዚኣ ምስ ከምዚ ዓይነት ግፍዕታት ዝፍጽማ ሃገራውያን ኩባንያታት ዘለዎ ስምምዕ ከተቋርጽ ሓግዛ።